

SECRET

K 0170

1933
1932

1930

M-00

РЕКОМЕНДУЕТСЯ ВСЕМ

ВСЕМИРНО-ИЗВЕСТНАЯ
АМЕРИКАНСКАЯ КОСМЕТИКА

ИМША *Метаморфоза*

КРЕМ-МЫЛО-ПУДРА

Против веснушек и для белизны и
: : : : : нежности кожи : : : : :
ОДИН ИЗ МНОГОЧИСЛЕННЫХ ОТЗЫВОВ

Отзыв всемирно-известной американской артистки КЛАРЫ ЮНГ (перевод с английского)

М. Г. Я употребляла мыло и крем „ИМША“ и нахожу их наилучшими туалетными средствами. Эти препараты придают лицу свежий и юный вид. 11—XII—25 г. КЛАРА ЮНГ.

Требуйте везде только с подписью *Imsha*

ЕДИНСТВЕННОЕ В С. С. С. Р. ПРОИЗВОДСТВО

НАРОДНЫХ МУЗЫКАЛЬНЫХ ИНСТРУМЕНТОВ

ВИНОГРАДОВА И. Д. в Москве

Полный прейс-курант
высылается за две
: : 8-ми коп. марки : :

как-то: БЯЛАЛЯЕК, ГИТАР, МАНДОЛИН и других струнных инструментов, ВЕНСКИХ 2-х и 3-х рядных ГАРМОНИЙ 4, 6 и 8 планочн. с зелеными басами, БЯЯНЫ в 90 и 100 басов, ПОЛУБЯЯНЫ в 56—72 баса, а также материалы для всех музыкальных

инструментов

Работа производится исключительно высококвалифицированными мастерами
Заказы выполняются с полной гарантией как за прочность, так и за изящество, так как изготавливаются из наивысших сортов материала и продаются по весьма умеренным ценам, а потому не имеют конкуренции

Полный прейс-курант
высылается за две
: : 8-ми коп. марки : :

Заказы и письма направлять по адресу:

МОСКВА-ЦЕНТР, БОЛЬШ. СУХАРЕВСКАЯ ПЛОЩ., д. 9/4 ВИНОГРАДОВУ

ІІІ ВИДАННЯ ІІІ.

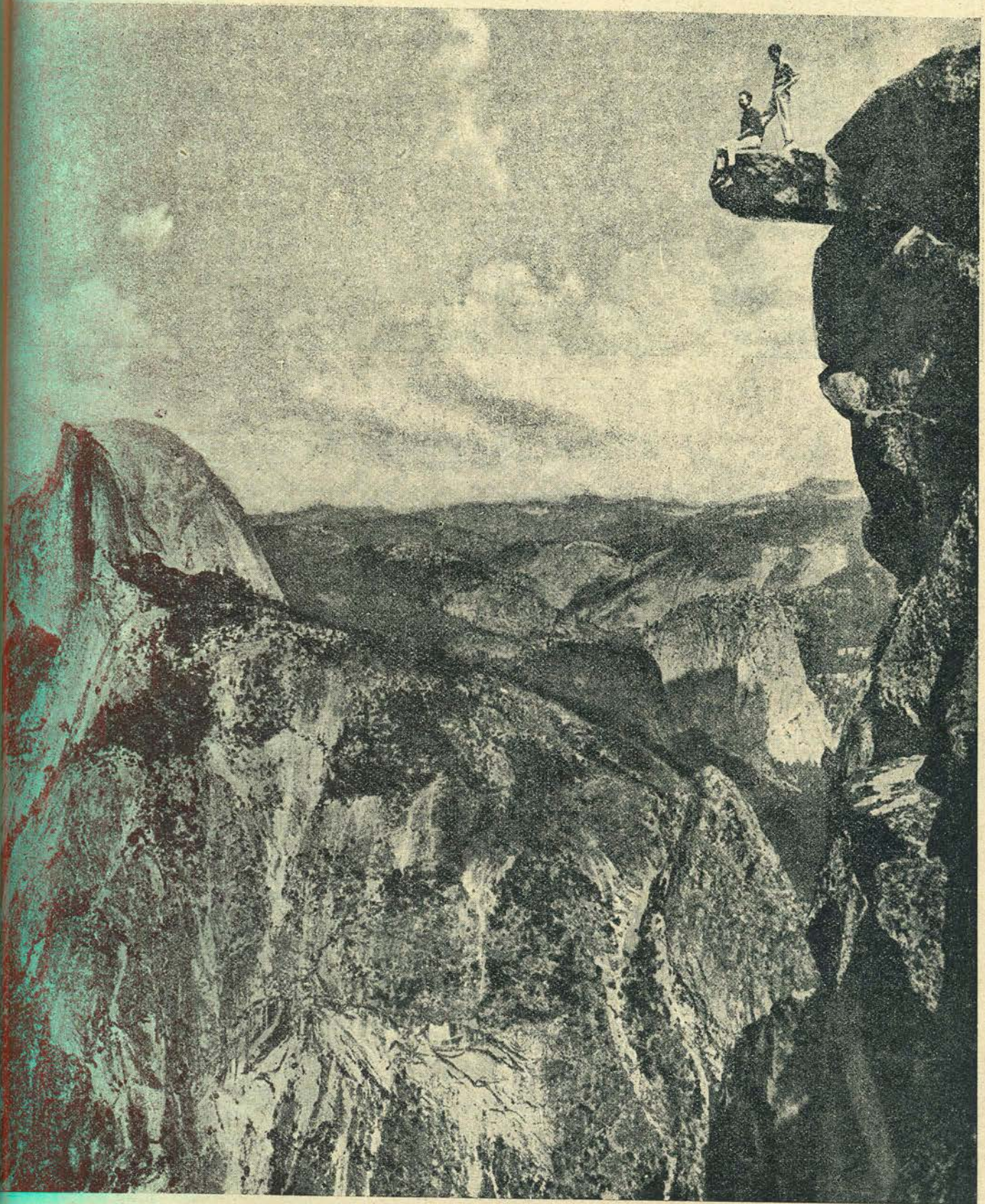
Пролетарі всіх країн, єднитесь!

№ 22
29-го травня
1927 року

ВСЕСВІТ

ХАРКІВ,
вулиця Карла
Лібкнехта № 11

Фундатор В. БЛАКИТНИЙ

Між небом і землею. Скеля, що звисає над проваллям у Каліфорнському Національному парку, з чудовим краєвидом на гори

НАЦІОНАЛЬНА НАУКОВА

Перше засідання Реввійськради нового складу; головує тов. Ворошилов

Оповідання ПРИГОДА НА ВОДІ Гердія Коцюби

— А СКАЖИ-НО, товаришу Овраме, як у тебе нерви? Міцні, здоровенькі? — Так стрінув мене голова ревному, товариш М., ледве я переступив поріг нелегальної штаб-квартири.

Це „привітання“, признаюсь, вразило мене не менше, ніж коли б я почув, що в Німеччині вже проголошено владу рад. „Як у тебе нерви?“ От так штука! Нерви? Хіба я, ми, всі наші товариші знали це слово? Хіба вживали його тоді, коли з добрим смаком уминали гливкий, з несіяного борошна та з остяками хліб, коли спали коротким, тривожним сном, не витягаючи з кишені напеготовленого револьвера, коли не знати було, чи лишимось увечері там, де застав ранок, чи може рушимо вперед, назад, на південь, на північ, — хто знав куди?

— Нерви? Я політрук батальона ЧОН і організатор партизанською відділу! — відказав я стримано, з погордою. Але мимохіть майнула непевність, чи не наробив була якихсь помилок, або вжив неприпустимих заходів.

Тов. М. підвів натомлені з синьою поволокою очі.

— У Зафронтбюро треба післати нашого уповноваженого, витриманого й надійного робітника, — розшифровував він своє привітання.

— Ти недавно висловлював побажання, як тепер?

Я зітхнув з полегкістю.

Правда. Хто ж не захоче перенестися на короткий час із конспіративного становища в інший світ, де не треба буде ховати свого прізвища, де не доведеться бути що хвилини на поготові — чи не стежить за тобою на вулиці шпиг, чи не хапає за плечі якийсь охоронник. Це ж цікаво, — подумав я, — хоч трохи дихну іншим повітрям, побачуся з друзями й товаришами.

— Згода! — проказав без будь-якого вагання.

— Завдання серйозне, — пильно поглянув на мене т. М., неначе випробовував мою витриманість. — Ти маєш передати план нашої роботи і привезти відповідні директиви.

— Згода! — відказав я категорично і тим самим підкреслив, що добре уявляю серйозність уповноваження і складність обстановки.

— Гаразд! — відважив т. М. — передаючи мені іструкцію і заготовлений на полотні мандат. — Виїхати — як найскоріше, — додав коротко, прощаючись зі мною.

За якусь годину-другу я мав у руках із відділу звязку потрібні документи і все інше, звязане з моєю подорожжю.

Лишалось іще одне: вибрати дорогу і місце переходу через фронт. На мов питання: „Як буде зручніше й безпечніше“ я одержав не зовсім виразну відповідь.

„Усі шляхи хороші“, мовляв. Залізницею? Перепуска треба мати. Це, правда, пусте, можна легко дістати, але ж як далі? Шляхом? Там вештаються бандити, чіпляються до кожного стороннього, а крім того у нас немає ще свого перепускного пункту, бо лінія фронту не стала, можна наскочити на ворога. Лишається ще одна путь — річкою. Вона мабуть найзручніша. Того ж вечора я побував на березі, щоб зорієнтуватися. Мене післали до „дядька Панаса“. Після різних запитань, передмов і взаємних інформацій виявилась можливість переправи річкою.

Увечері я склався, зашив мандата в штани, переглянув документи, завчив на пам'ять різні дати, нарешті повторив кілька раз своє нове прізвище.

Все, здавалось, було передбачено.

Швидко промайнула ніч. І рано, вдосвіта, ледве тільки посіріло у вікнах кімнати, я поклав у валізку трохи білизни, кілька книжок і вийшов з хати.

— От і добре, — привітно зустрів мене на березі дядько Панас. — Зараз і поїдемо.

Чотирьохвесельний човен, довгастих, вузький, „Чайка“ — вирушив. Дядько Панас відв'язав могузку і штовхнув його ногою з мілизни. Потім стрибнув у середину.

Маневруючи між цілою флотилією з дубків, човнів і барж, що нерухомо стояли біля берега, ми вибрались на простір.

Сіро-молочний серпанок, подув перших вересневих ночей стояв над річкою. Ближче перед нами блідо-прозорий, а далі каламутно-брудний.

Холодно-вохке повітря лоскотало лице і лізало, здавалось, у вуха, в рот, у ніс.

Та дядько Панас заспокоює.

— Туман. Це нічого. Хай буде поки що. Менше очей побачить, а там він розвіється.

Він легко веслує звиклими руками. Весла ритмічно вгрузають у воду виплискуючи чисто-визаними лопатками.

Але човен ішов досить повільно. Ми пливли проти води. Згодом війнув легенький вітрець, закрутився в ранковій тумані. Подув за спину. Крізь розірвану молочну-туманну завісу бризнуло сонцем.

Поклавши весла дядько Панас нап'яв вітрило.

— „Я так і думав, — каже він задоволено. — Сонце за стіну заходило, значить, сподівайся вітру. Так і вийшло. Тепер ми все одно, що в бога за пазухою.

Залопотіло полотнище. Неначе забився крильми спійманий птах. Човен заколивався.

— От так діло,—повторився дядько Панас, повертаючи веслом на фарватер.

Здоволенний з доброї плавби він помає люльку і мугикає стиха під ніс. Як плеск води, тягнеться довго — без краю однотонна мелодія, колись наспівувана мабуть чумаками.

Я сиджу на перекинутій упоперек дощці, близько до корми, ногами вперся в дно човна. Раз-у-раз повертаю голову назад.

„Чи не видно кого в догін?“—ворушиться думка.

Хвилини біжать за хвилинами. Минають години. Давно залишилася позаду затока. Давно зникли слободські будівлі, що тяглися околицьними берегами до міста.

Як змійка, вилискуючи спиною, під бризками соняшного проміння, звивається у зламаних берегах річка. Порожня й спокійна. Жодного руху. Тільки довга стрічка від нашого човна простяглася на воді. Я дивлюся тоді на легенькі річні хвилячки, що пливають з гори назустріч вам, на піщані острівці, де-не-де розкидані на мілку. І схилившись на бік, хлопочу рукою в воді, беру її в жменю. Так приємно лоскоче й пахне свіжа, ще трохи й тепла вода, манить до себе. Пірнути б хіба?

— Ніколи, тай холодно, застудитися можна,—заперече дядько Панас.

І я знов дивлюся на небесні простори, на прозоро-блакитні полотнища, що низько нависли над головою, на річну далечинь, на мінливі образи побережних картин, що навівають якийсь дивний настрій, радість, чи то сум.

Навоколишні спокій і тиша передаються й мені. Я починаю наспівувати пісню. Пригадую одну по одній мелодії, стиха мугикаю. Але ось неначе струснувся беріг, щось упало й загуло, глухо й важко. „Десь обвал“—подумав, глянувши на крутий беріг з випнутими брилами.

Але за хвилину—знову. Я насторожив вухо. Одне по однім розітнулася вже більш виразно гупання далеких вибухів.

Чи не слід була заждати до вечора? А то ще потрапимо під кулі.

Дядько Панас підвів голову.

— Це в стороні, на Кантеміровці. Тижень уже чути отаке. Одні з цього боку, другі з того. І ні туди, ні сюди, топчуться на однім місці.

— Он як!—удав я навмисне здивування.—Хоч би скорше кінчалося, а то ніякісінького діла нема,—проказав я з прихованою думкою викликати його на одвертість.

Він трохи помовчав, якось косо позирнув на мене.

— Порядку нема... от що. Палять тобі з гармат, а де? По своїх, тут же. Воно конешно, народу того расплодилось, ніде й діватись, одне одному на шию сідав. Воювати треба, слова нет, так воюй там з бусурманом, з німцем або що, а то завелися тобі внутрі.

СУД НАД ЗРАДНИКОМ ТИМОЩУКОМ

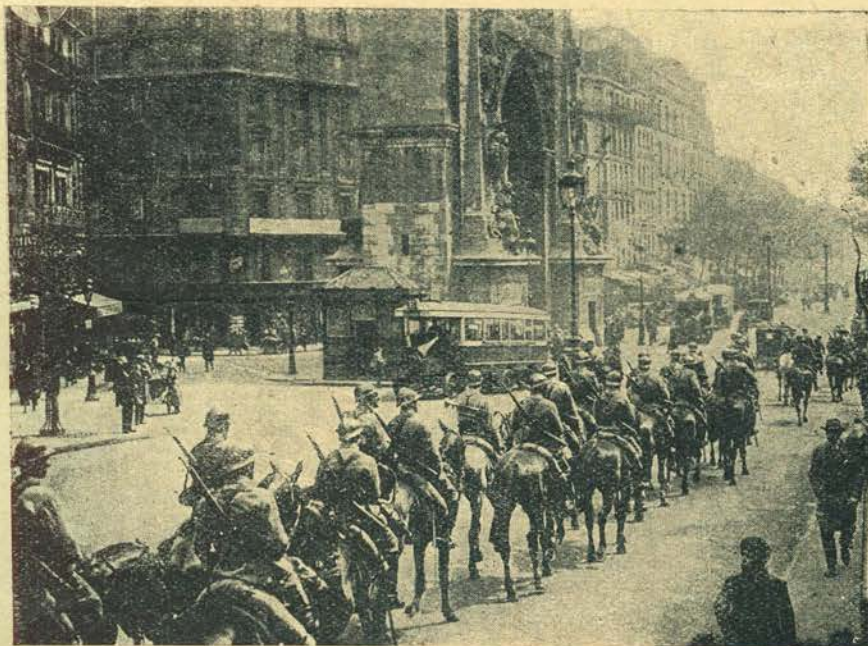

1-го лютого під час учбового польоту київських авіаторів, на аероплані „Ансальдо № 8074“ авіатор К. Клим та моторист Тимошук перелетіли до Польщі, де поширювали в газетах різні брехні проти СРСР. Нині моторист Тимошук повернувся назад і віддав себе до рук радянського суду. Його присуджено до позбавлення волі на 6 років

побережних урвищах, тепер расплавалася в повітрі. Затягала береги, річку й простори.

Рідкі постріли, що ледве долітали до слуха, ушухли зовсім. Заступала тиша ранньої осінньої ночі.

ПЕРШЕ ТРАВНЯ ЗА КОРДОНОМ

Щоб запобігти робітничим демонстраціям у день 1-го травня на вулицях Парижу роз'їжджали військові патрулі

— А нам що? почав він далі, трохи помовчавши—нам треба порядку. От, в приміром у кого добро, собственними трудами нажите, ну й розпоряжайся ним, як знаєш, доглядай. Тоді буде толк, а коли і мов твоє і твоє мов, то звісно виїде один розор. Без хазяїна ніде нічого не робиться, я так думаю,—філософував дядько Панас.

Ну, видно, що це за ягода,—подумав я,—такого словом не пробереш.

Прудкий вітер подув з заходу, сіпнув з півночі, налетів на вітрило і залопотів скажено, забиваючи човен у бік до берега.

Дядько Панас енергійно наполог на весла, напружуючи силу проти вітру.

— Диви-но який розгулявся,—бубонить невдоволений.—Підожди но, ми тебе запражемо!

А вибухи з кожним подувом західного вітру ставили чим раз ближче. То били гармати там, на правому березі.

Широкими очима я вдивлявся на беріг і напруженим слухом ловив згуки. Думки ровм кружляли в голові. Але на березі все було тихо й спокійно. Тільки пастух відкинувся на кручі і привітно замавав картузом, щось вигукуючи.

А човен їде далі. Ген-ген покрутилася в берегах річка, порожня й німа як і зранку та годину тому.

„Це приємно і разом з тим дивно. Чи не перегята була далі путь?“—зароджується думка. Тим часом стрілянина удухав. Як далекий гуркіт грому, долітає луна, віддалючись.

Надходить вечір.

Сонце ще раз ударило зза прибережного шпильа по низинах. Прогібло огнем конем по лісах і хутко зникло за узгір'ям.

Смеркова сутінь, похована вдень по побережних урвищах, тепер расплавалася в повітрі. Затягала береги, річку й простори.

Рідкі постріли, що ледве долітали до слуха, ушухли зовсім. Заступала тиша ранньої осінньої ночі. Тільки злегка під веслами хлопоталась вода та десь далеко гавкала собака.

Ритмічне коливання човна мене потроху заколисало. Утома, чую, вступав в ноги, обіймає повільно тіло. Я борюся з нею, повторюю своє нове прізвисьце, пригадую різні епізоди з останніх днів, боїв, очікувань і сподіванок. Але очі що дали злипаються, наче в'дливий дим заповнює їх.

Тоді я знову напружую волю і дивлюся в річку далечинь.

Блідний вогник мерехтить перед нами!

Я торкаю дядькову спину.

— Бачите?—питаю більше вражений з несподіванки, ніж стурбований нею.

— Мабуть хтось преться в Енське—буде веселіше. Ось побачимо.

Огник тим часом стає ближче. І незабаром під ним зарисувалась чорна пляма.

Швидко виросла в силует невеликого судна: баржа чи то катер. Раптом гострий голос:

— Який там чорт преться? Не руш, стрілятиму!

Дядько Панас затримав весла.

Підійшов катер. На чардаку замигтіли тіні кількох постатей.

Охорона? тільки чия? Їхня, чи може вже наша?— пильно придивлявся я до постатей.

Почалося звичайне розпитування—куди, звідки та чого.

— Куди ж,— звісно додому,— відповідав дядько,—вертаю додому з міста, відвозив яблука, щоб де-що купити.

— Кругом бій, а він з яблуками,— огризався охоронник.

— Що ж поробиш, коли досиділися до того, що нічим голого тіла покрити, ті ж дохазяйнували,— відказав дядько спокійно, обміркувавши очевидно наперед свою відповідь.

Охоронник постояв, процідив крізь зуби щось невиразне і вирядився на мене.

— А другий хто буде?

Я витяг з кишені документа.

— Лікар з Енського. Іздив у відпуску, тепер повертаюсь на службу.

Охоронник покрутив досвідку і вперся в паспорт. Потому хитрувало, з властивою очевидно всім шпикам підозрілістю перепитав прізвище, вулицю й № лікарні в Енському. Беручи документи, я мав добрі інструкції. Ви-

вчив їх до найменших дрібниць і тому спокійно задовольнив цікавість.

— Так,— протяг розчаровано.— Войтолович гажете? А ми десь ніби ж зустрічалися!

„Провал?“— майнула думка. „Хіба провал?“... Але вмент я опанував себе. „Може це звичайний прийом збити спантелуку, або випадкова схожість“.

— Може бути, десь у лікарні, на вулиці, чого ж дивного,— примружив я очі від світла ліхтаря.

Охоронник хитрувало всміхнувся.— В лікарні, тільки не в тій, що гадаєте.

Я звів погляд на нього і перед мене немов на екрані перебігли епізоди з недавніх подій.

... Останні дні боїв на річці Д. Тривожне становище на лінії фронту. Ворог знову наслідав. Знову зробив прорив. Повстала загроза для міста. Треба зліквідувати прорив за всяку ціну. Останній надійний резерв, батальон особливого призначення, має наказ атакувати на зорі ворога з флангу. Треба намацати його сили, бо в день розвідка сповістила, що там сталося перегрупування. Прапорщик Макуха з двома червоноармійцями їде з вечора на розвідку. Минають хвилини напруженого чекання. Потім несподівано ворог почав атаку, попередивши нашу. Говорили про зраду.

— А-а-а!—вихопися в мене довгий звук, повний призириства й здивування.

— Так, так. Прапорщик Макуха, ви не помиляєтесь,— кинув він злорадно, розвіявши всі мої сумніви, що до його ролі. В ту ж хвилину перед моїми очима блиснула холодна сталь револьвера.

— Руки вгору, прощу перейти на катер,— приказав він суворо.

Я мимохіть підняв ногу, щоб перейти на катер. Але враз мої плечі подалися назад і нога, немов паралізована, опустилась на човен. Перед мене ясно повстала жорстока картина наслідків: гул і неприхована радість шпигів. Як же ж! Спійманий комісар! Допит і вишукування звязків, глуха камера, ніч повна самотності й тортур, а ще... І разом пригадую обов'язки, прощальну розмову, обіцянки й сподівання. „Ех ти зюзя“, засмоктало під серцем, ускочив у сільце та й злякався. А ще комісар бойової частини!

Суворий поклик охоронника перейти на катер нагадав мені становище. Я опанував себе і скоріше, ніж розігнувся постріл з револьвера, був уже під водою.

Холодна вода вдарила мені в лице, у вуха, в потилицю. Потім, проточившись крізь намоклу одягу, побігла за пазуху. Вона колола тисячами дрібних загострених колючок.

Я звивався під водою, прискорено мотав руками й ногами, щоб зорітись, та дарма. Я почував, як тіло мов слабло, як вода душила мене. Тоді випливав на поверхню. Висунувши голову, передивився. З катера, що лишився позаду за кілька сажнів, мене помітили. Почалася густа стрілянина. Кулі ровм булькали з усіх боків біля мене. Я захопив повні груди повітря і знову пірнув.

„На той беріг“— майнула думка.

Пронизливо-холодна вода знову почала душити мене. Сціпивши зуби, я намагався зберегти рівновагу, але руки клякли з кожною хвилиною, ноги плутались. Набрякла одяга заваджала рухатись. „Невже смерть?“— блискавкою прохопилося в свідомість. Я зібрав останні сили, і в цю ж хвилину почув щось тверде під ногами; ще хвилька і голова над водою. Я на мілкому, а спереду невеличкий острівця.

Безсилий витягся на піску. Глибоко хапав повітря.

Тов. Розенгольд, т. в. о. повіреного в справах радянського уряду в Лондоні

ДО НАПАДУ НА РАДЯНСЬКЕ ТОРГПРЕДСТВО В ЛОНДОНІ

Будинок у Лондоні на вулиці Мурґет 49, де містяться радянські торговельні організації. На другому поверсі—торгпредство СРСР, решта — „Аркосу“. Перетрушено було весь будинок

Бігли хвилини, довгі як вічність і порожні як безодня. Річка, береги, острівці, шпик, стрілянина, — все здавалося поплинуло в прірву, стало далеким і не цікавим. Я тільки часто дихав і байдужими очима дивився в темну сутінь ночі. Потім тіло затіпалося, холодний вітер морозом війнув у лице і побіг комашками по спині, ногах, руках і плечах. О, коли б скинути набряклі чоботи, що стопудовими гирями висять на ногах!..

Тим часом катер, гойдаючись у темряві, йшов уперед, просто на острівці. „Хай іде, мені що“, — туго міркував собі. Кулі бджолами полетіли над річкою, падаючи на пісок, у воду. Все ближче катер, видно людей, рушійці

— От-от-от!..

Я вдивалось у далечінь, на зорні німі береги, на темну; воду; в очах темніє і все навкруги неначе плигає, крутиться, танцює.

— Хай іде, мені що.

— От-от-от — наближались звуки з катера і враз куля дзязнула над вухом.

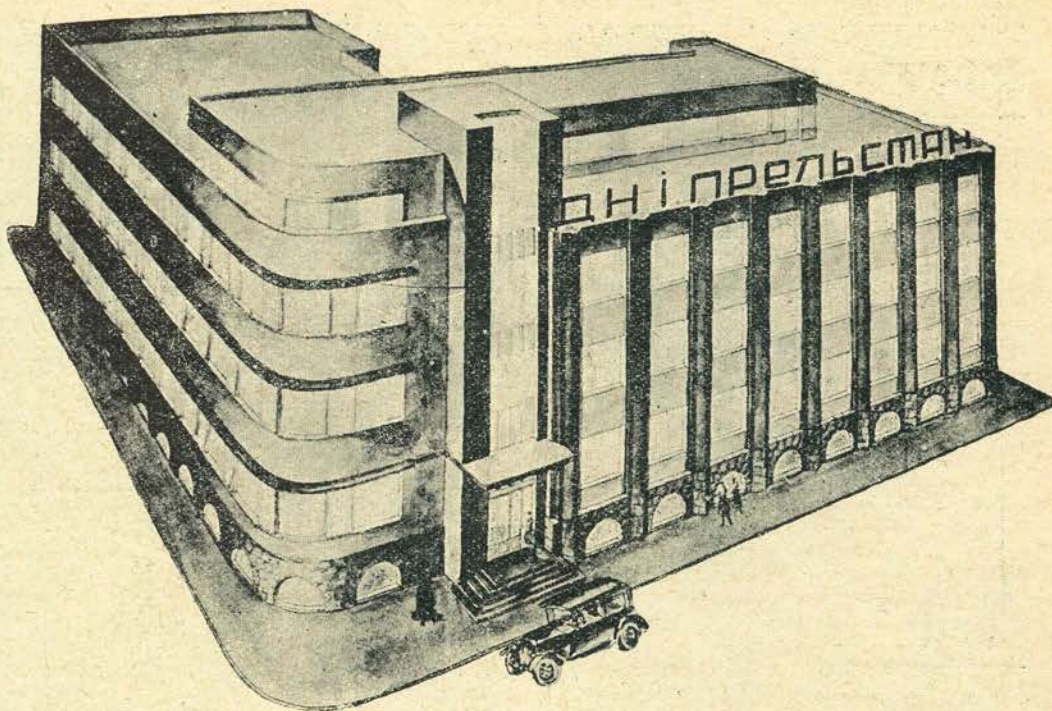
А на березі слабкий вогник! І що це? Постріл, спочатку один, потім густа стрілянина. З катера відповідають.

Надія ворухнулась у серці.

Я підвівся й шубовхнув у воду. Та швидко руки залякли. Вода сперда груди. Голова обважніла, в ушах загуло. Річка загойдалась. Вода залила береги, простори, свідомість.

... Густа безпросвітна мла тоне поволі: блідий передранковий світ пробивається з гори. Зза випнутої коси випливає човен. Не човен, а просто довгаста квадратова коробка, збита з дощок, неначе труна. Легенкі хвилі хлопають об неї. Хвилинами спускається в воду, знову підноситься.

Я лежу горілиць на дні цієї коробки. Зібгані ноги ніють в колінах, у литках, у ступнях, невпинно й нестерпуче. Мої

Будинок управління головного інженера Дніпрельстану, що будуватиметься в першу чергу в Кічкасі. До вересня гадають закінчити будівництво його. Після використання по призначенню в будинкові буде влаштовано мешкання для службовців майбутньої електростанції

руки неначе прив'язані тонкими жилами до плеч, занесені під голову. А з гори я вкритий якоюсь вагою, не можна повернутись.

Я пробую і випростовую ногу спід ваги, але міцна рука хапає мене за литку і втискує знову в коробку.

— Не пручайся, пане комісар, а то рибам на поживу підеш скоріше, ніж сподіваєшся, — бубнявить голос.

Вгиснувши ногу, людина сідає мені на коліна і простягає руку за пазуху, нишпорить по шії. — Ну, пане комісар, як ся маєте? Добре скупалися, — га?

Мороз біжить мені по спині. Геть з рукою, геть я не хочу, не хочу, — от-от закричу — і не можу неначе кістка застряла в горлі.

— А все таки молодчина парень — хвалю таких людей, — знову озивається людина, — хоч ти що, а люблю. — Я насторожую слух.

Страх і здивовання огортає мене.

— Шпик, шпик Макуха! — тиснувся я до дна човна.

Але знову чую той же голос, трохи докірливий:

— Базікай на свою голову, Шпик! Який там шпик? Подивись-но ближче. — Я Ганжій, хіба не пригадуєш?

Враз човен хитнувся і став непорушно. Я простяг руку.

— Очуняв, братухо, таки очуняв. А ми вже думали — дуба дав. А таки дав би, коли б наша розвідка не наспіла на стрілянину.

Я підвів голову і озирнувся. Піді мною на землі сіра шинеля, а близько горить багаття. Відділ червоноармійців росташувався навколо. Нахилившись, хтось вовтузився біля мене.

— Таки знайшли свого комісара, — привітно глазує товариш.

— Ганжій! — вигукнув нарешті я.

Це був червоноармієць із батальйону ЧОН. Я вже був по тім боці фронту.

Цими днями в Харкові відкрилася Всеукраїнська виставка Асоціації Художників Червоної України (АХЧУ). На нашій фотографії спеціальний павільон у міському парку, збудований для виставки. Статтю про виставку буде дано в черговому номері нашого журналу

КАПЕЛЛА КОБЗАРІВ

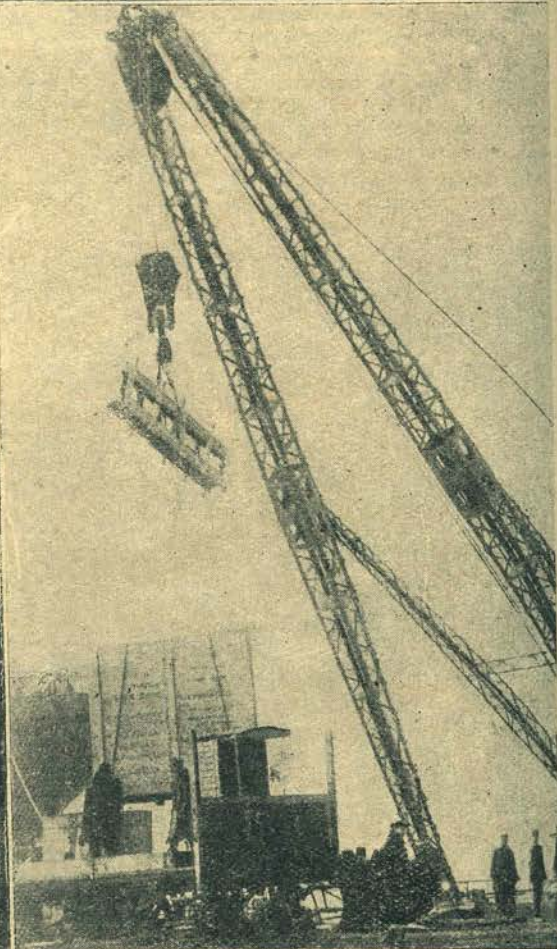

Кобзарі—студенти
київського музичного
інституту

Ліворуч—гр. Васьков-
ський—сучасник Т.Г.Шев-
ченка, живе в Камінці,
добре пригадає поета.

В овалі, внизу—за-
кладка каменю для пер-
шої електростанції в Мелі-
тополі, в присутності
представників Окрвикон-
кому й Міськради.

Одеський порт. Механічне вантаження машин,
що прибули зза кордону

УКРАЇНСЬКИЙ БІОХЕМІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Керівник Укр. Біохемічного Інституту
проф. А. В. Палладін

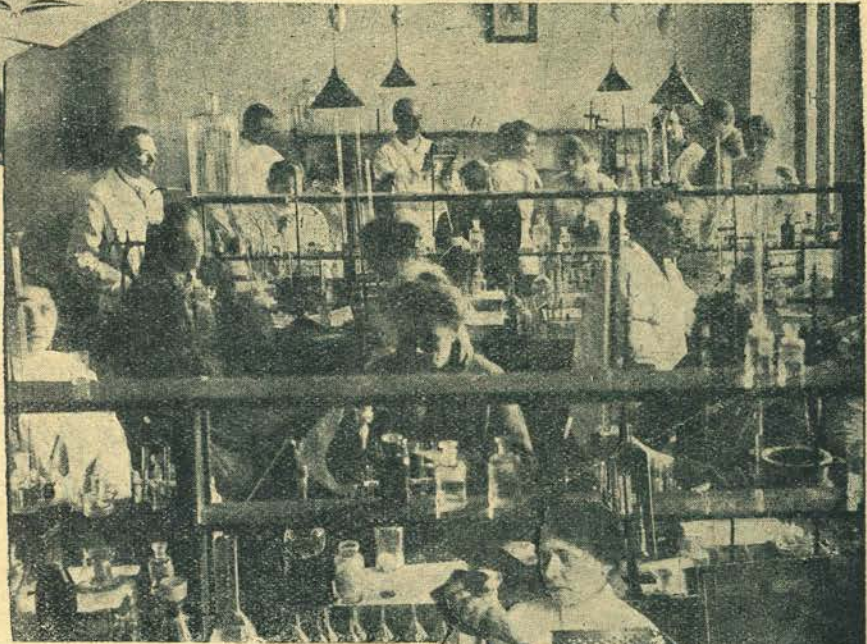
УКРАЇНСЬКИЙ Біохемічний Інститут в Харкові існує всього лише коло двох років, але за цей час він зміг розгорнути велику роботу й зайняти видне місце серед подібних установ нашого Союзу і став відомим за кордоном. В нашому союзі є лише два науково-дослідних Інституту: один у Москві, а другий український, у Харкові. Обидва вони засновані при Радянській Владі; До революції в нас таких установ не було.

Біохемія відіграє зараз надзвичайно важливу роль серед біологічних наук взагалі й медичних зокрема, і останні роки характеризуються міцним розцвітом цієї науки. Тому науково-дослідна робота в галузі біохемії має дуже велике значіння. Прогрес у ній галузі біохемії зараз є необхідна передумова для дальшого розвитку низки біологічних дисциплін. Біохемічний Інститут, на чолі з проф. А. В. Палладіним, провадить зараз науково-дослідчу роботу в двох головних напрямках: він працює, з одного боку, над вивченням ролі вітамінів (цих недавно відкритих важливих складних частин нашої їжі) в організмі

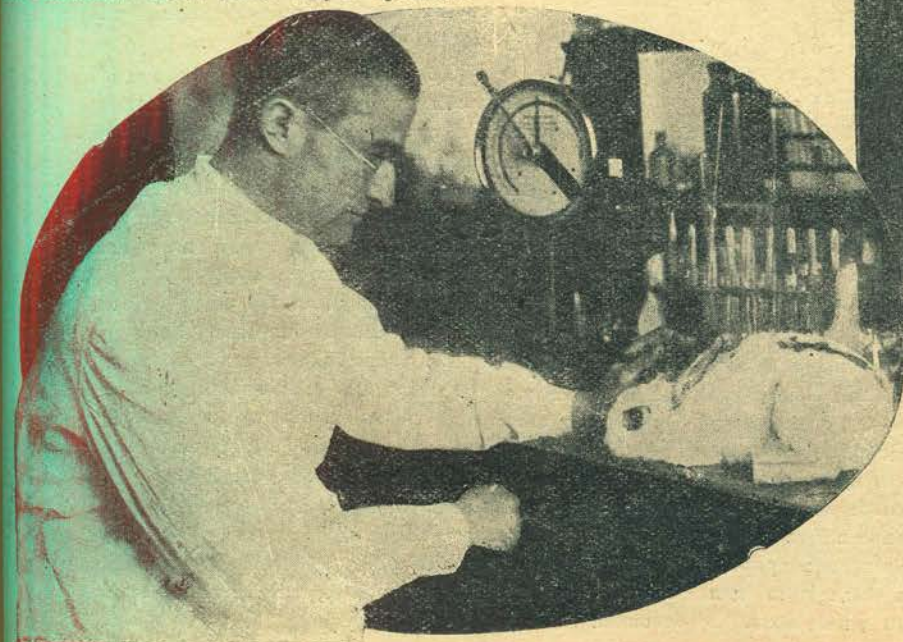
людини і тварин, їх вплив на роботу різних органів нашого тіла й на різні процеси, що відбуваються в ньому. Друге завдання Інституту це—вивчення тих хемічних процесів, що творяться в головному мозкові підчас його діяльності, інакше кажучи, вивчення хемічних процесів, що лежать в основі психічної діяльності.

Роботи над вітамінами мають дуже велике наукове й науково-практичне значіння. Ці роботи провадяться в Інституті над тваринами (кролями, моршаками і т. ін.), Роботи співробітників Інституту з галузі біохемії головного мозку також мають велике значіння. Встановлено наприклад, що окремі дільниці кори головного мозку (місце психічної діяльності), що виконують різні функції, мають і різний хемічний склад; далі було встановлено, що робота нервових центрів зв'язана з певними хемічними процесами і т. ін.

Крім науково-дослідної роботи, та підготовки нових кадрів наукових робітників і викладачів ВУЗ-ів, Біохемічний Інститут провадить велику роботу в справі навчання біохемічній мікрометодичі, що без неї зараз не може обійтися ні одна клініка. Мікрометодика

Лабораторія Інституту. Праворуч—клітка, куди містять кролів та моршаків, щоб зібрати потрібні для аналізу виділення. Внизу—виваження кроля перед початком дослідів

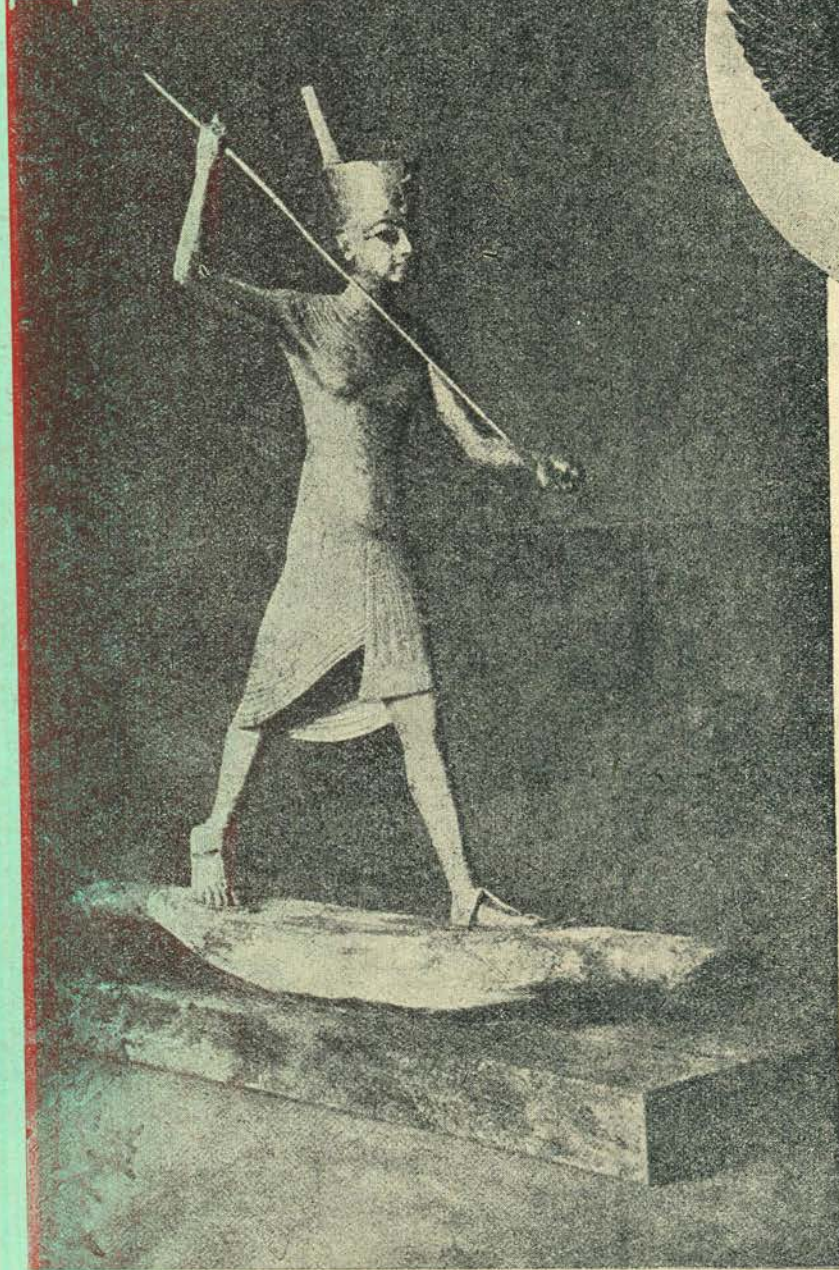

потрібна і кожній біологічній лабораторії і в лабораторіях досвідних станцій та в практиці наукових і науково-практичних робітників різних установ України.

З цієї метою він організує спеціальні курси. Останній раз роботу курсів було проведено теперішньою весною. Курси притягли робітників не лише різних міст України, але й низки міст РСФРР, тому що Український Біохемічний Інститут перший у всьому Союзі пішов по шляху організації таких курсів, що їх не організували Інституту в РСФРР.

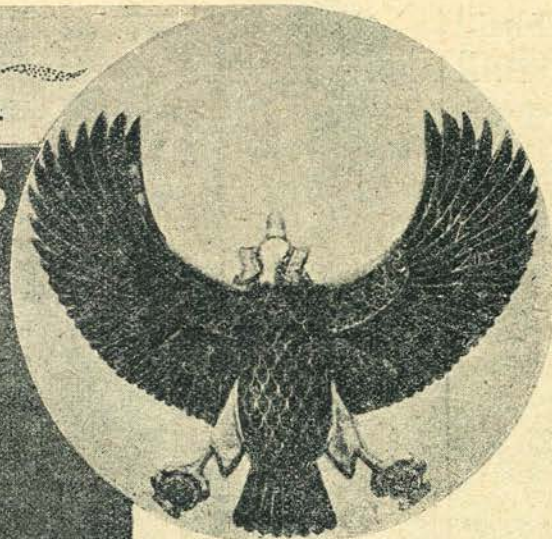
Проф. А. Палладін

КУЛЬТУРА ДАВНИХ ВІКІВ

Молодий Тутанкамон з атрибутами „Горса местника“. Статуя різьблена з дерева та обтягнута золотом

ВЖЕ БІЛЬШЕ року досліджується недавно відкрита могила колишнього могутнього володаря Південного Єгипту—Тутанкамона. Три тисячі двісті років лежав він разом зі своїми скарбами в неприступних скелях „Долини Фараонів“ і тільки тепер довелося йому ще раз поглянути на сонце, щоб потім ще може де-кілька тисяч років пролежати серед музейних експонатів. Зовсім випадково було відкрито вузьке вийстя до могили фараона, засипане ще за непам'ятних часів якоюсь природньою катастрофою і зразу було організовано експедицію для дослідження похованих у ній пам'яток культури давніх віків.

Нагрудна оздоба з золота й коштовних камінів

ючись крок за кроком у глибину домовини, експедиція не знаходить її кінця: що тільки дослідиться і впорядкується одна камера—відкриваються далші потайні камери, що немов лабіринт ведуть дослідників попід скелями „Долини Фараонів“.

Все нові скарби величезного культурно-історичного значіння добуваються з вузьких камер домовини фараона і без перестанку доповнюють шафи єгипетського музею в Каїрі. Безліч коштовних прикрас, перстенів, браслет, зброї, що вже кілька тисяч років не бачили сонця, вишкочуються в довгі нижки шкляних шаф та досліджуються археологами. Але головна частина роботи провадиться експедицією тут же на місці, [через що й дослідження домовини має такий, здавалось би, повільний темп.

Вже перше вражіння при відкритті могили було величезне, коли показалися на світло денне золоті вовни вози, ліжка, зброя, міцні скрині з різними коштовностями та інші речі з побуту фараона. Всі вони незвичайно гарно збереглися і навіть такі речі, як дерево, тканина то-що, мають іще зовсім свіжий вигляд.

Ще більше здивовання було, коли експедиція дібралася до самої труни. Тут у величезній запечатаній скрині із широго золота знайдено було кам'яний саркофаг. В ньому були ще дві дерев'яні окуті золотом труни, вложені одна в одну, а в них саркофаг з масивного золота найтоншої роботи. При величезному напруженні всіх учасників експедиції було відчинено саркофага. Обличчя молодого фараона покривала золота маска—високо-художній твір єгипетського мистецтва. Сама мумія була

вкрита безліччю різних коштовних оздоб—перстенів, нагрудників, браслет, зброї то-що. Уся ж гробниця, як і інші камери, була густо заставлена речами з побуту фараона.

Здавалося, що на ньому й кінець, але коли було очищено й досліджено всю гробницю, то відкрилося вийстя ще в дальшу камеру. Центральне місце займає тут скриня, де були поховані нутрощі мумізованого Тутанкамона.

З чотирьох боків охороняють її статуї богів. Довкола них стоять кораблі, що з них мав би користуватися померлий фараон на тім світі.

Тутанкамонові пощастило: в той час як могли інші фараонів уже давно було погромлено й пограбовано фаховими й випадковими злодіями, його могла збереглася незайманою аж до цього часу. І тільки тепер наукова експедиція заходилася її ґрунтовно досліджувати.

Прохоплю-

Можна думати, що ця ж камера була скарбницею, куди перенесено після смерти всі скарби Тутанкамона. В низці окутих золотом скринь із дерева та слонової кости найдено величезні скарби. Як показують сліди—частину цих скарбів було покрадено зараз же після смерти фараона. Але й те, що залишилося, має величезне історичне значіння, особливо в галузі історії культури, культів та мистецтва—зокрема різьбярства й пластики.

Найдені тут золоті вироби та вироби зі слонової кости з золотими інкрустаціями свідчать про високий рівень ювелірного мистецтва. Тут особливо вражає багатство форм та тонка робота. Але цих виробів залишилося рівняючи мало.

Визначніше місце має тут низка статуй богів та фараона, вирізьблених із дерева та обтягнутих золотом.

Серед них цікава статуя молодого фараона, оздоблена південно-єгипетською королівською короною: її якесь божество підняло собі на голову. Тут цікаве не тільки велике багатство форм, але й сам мотив та думка відобразити його в пластичі.

Не менш цікава статуя Тутанкамона, що подає його як „Гороса местника“. Тут використано старовинний міт, що Горос убиває гарпуною перетвореного в нільського бегемота вбивцю свого батька Озіріса.

Прикмети Гороса перенесено на молодого фараона: він стоїть на легкому човні з папіруса, а в його руках піднесений на супротивника спис, що до нього прив'язано шнурок.

Таке перенесення прикмет мітологічних осіб на фараонів було в єгипетському мистецтві доволі поширене.

Вже в трунах інших фараонів, що були до щенту розграбовані, можна було зустрінути чорних пантер, у кого в хребтах були якесь незрозумілі вижолоблення, що вказували, що на них мусило ще щось стояти. Тепер загадка розв'язана.

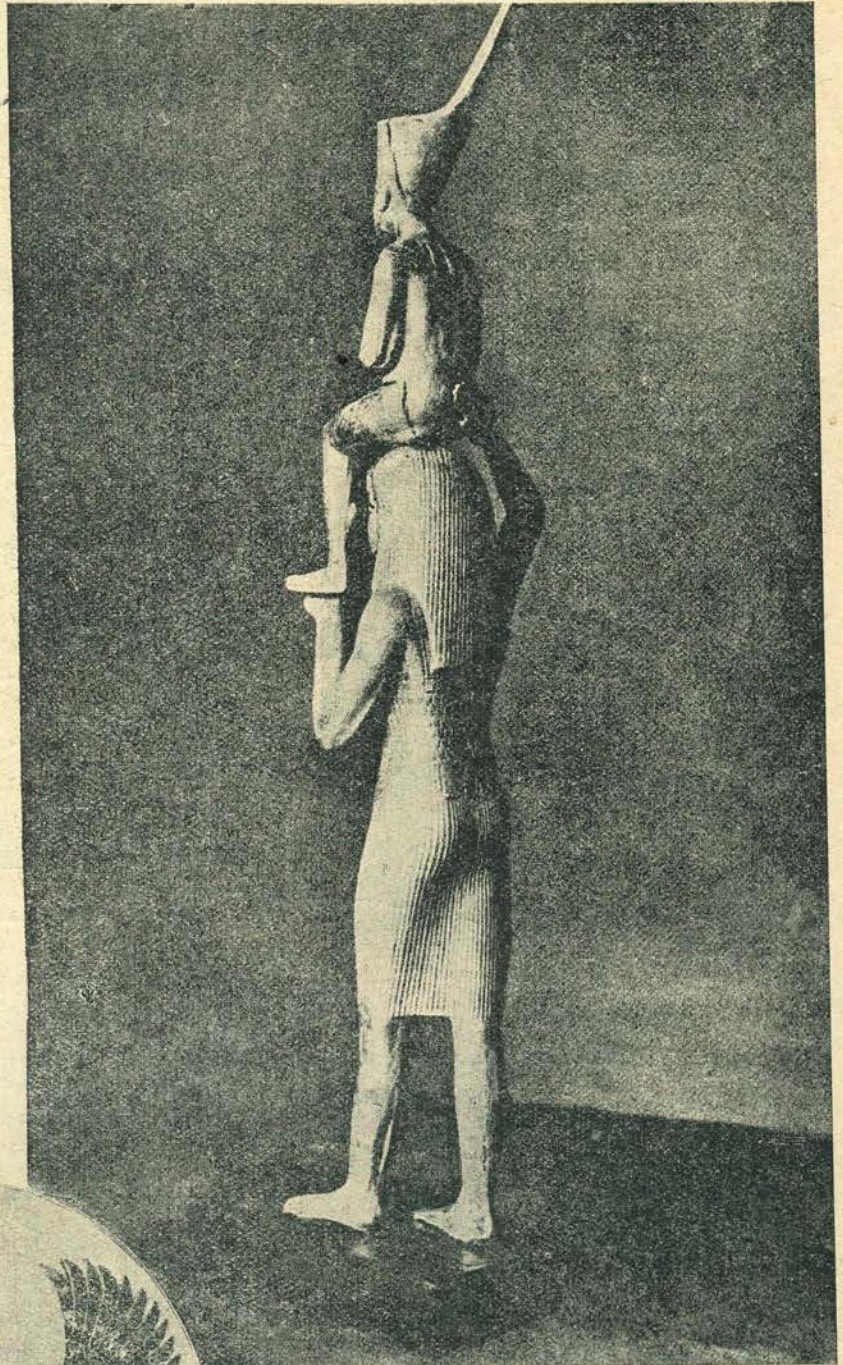
Між статуями Тутанкамона найдено одну, де

він стоїть на дуже художньо виконаній фігурі чорного леопарда. Цей мотив дуже поширений серед асиро-вавилонських знахідок і по ньому можна судити про певний зв'язок між культурами Малої Азії та старовинного Єгипту.

Можна навіть гадати, що цей мотив повністю механічно перенесено з Малої Азії до Єгипту, бо тоді, як в асиро-вавилонських пам'ятках фігура людини органічно зв'язана з фігурою леопарда чи пантери—тут такого зв'язку немає: фараон стоїть не просто на спині звіря, а на плиті, і тільки ця остання укріплена на спині леопарда. Отже два зовсім самостійні елементи

Інший нагрудник з золота й коштовних каміннів.

Фігура фараона, що сидить на голові якогось божества (дерево, покрите золотом)

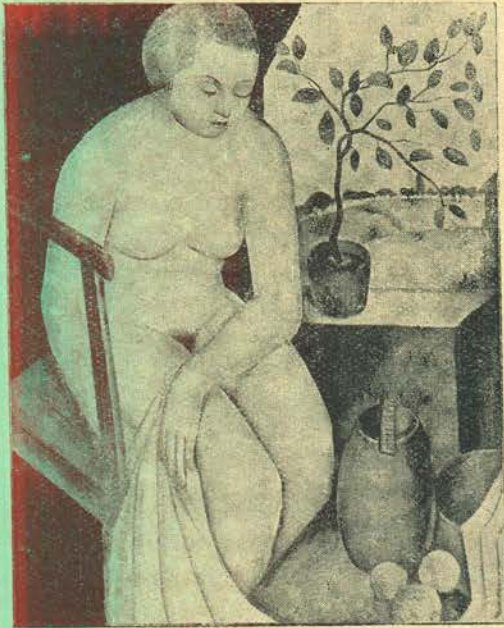
сполучено без ніяких перетворень до купи, а це при оригінальній творчості було б неможливе.

Дуже цінні знахідки—це речі з побуту фараона: зброя, одяг речі домашнього вжитку то що. Вони дають доволі яскравий відбиток матеріальної культури й стану техніки старовинного Єгипту. Нарешті, безліч статуй богів із химерними звірячими головами, а також гієрогліфи, що густо вкривають усі стіни могили Тутанкамона, дадуть невичерпний матеріал для доповнення старо-єгипетської історії та мітології. Дослідження могили ще не закінчено, і тому в найближчому часі можна сподіватись ще чимало чого нового й цікавого для історії.

УКРАЇНСЬКІ ХУДОЖНИКИ ЗА КОРДОНОМ

М. Глущенко та І. Бабій

ПІДЧАС закордонної подорожі довелося побачити і зустрітися з українськими художниками. Ці художники, як і ціле українське мистецтво за кордоном, мають свій поділ: — це — мистецтво в Галичині, теперішній „Малопольській“, та інших українських землях, далі мистецтво еміграції зі своїм осередком у Празі, художня творчість митців-радянців, що звязують свою

Глущенко

„N“

діяльність в той чи інший спосіб з нашою революційною дійсністю, відбивають її якось у своїй творчості та взагалі звязують свою мистецьку роботу з черговими завданнями нашого культурного будівництва.

Е ще й певна група або вірніше поодинокі художники українці з невеликим значенням станом.

Щоб охарактеризувати ціле українське мистецтво за кордоном потрібна буде не одна стаття, тим більше, що тут треба не стільки розказувати, скільки показувати (містити відбитки); зараз же ми зупинимося лише на двох молодих українських художниках „радянцях“ т.т. Глущенкові та

Глущенко

Глущенко

Робітниця

Бабієві, тим більше що й фахова робота їх заслуговує як найбільшої уваги.

* * *

Товариші Глущенко та Бабій ще молоді художники, що почали свою фахову діяльність у Німеччині. Обидва одержали освіту в Берлінській Академії Мистецтв, де визначалися своїми здібностями. Їхні виступи на різних берлінських виставках найшли живий відклик художньої критики, що дуже тепло їх зустріла.

Самостійна їхня виставка в Берліні привернула особливу увагу як критики, так і поступових мистецьких кол Берліна.

Характер робіт цього періоду їхньої творчості почасти зможуть передати відбитки праць, що подаються тут, а саме: Глущенка — маніфестація, натурщиця, Бабія — портрет студента. Роботи ці пізнішого трохи часу календарно і вже роблені в Парижі (напр. Бабія — портрет студента), але вони ще заховують у собі характерні риси їх праць „берлінського“ періоду.

Як видно, обидва були під значним впливом італійських майстрів ренесансу та деяких голандців і німців того ж приблизно часу. Цей вплив вилився в певну форму „примітивізму“, може й не так глибокого по своїй формальній суті, за те безсумнівно серйозної студії над гарними зразками малярського майстерства дали обом молодим художникам ґрунтовну підготовку та певну фахову дисциплінованість і школу — властивості що забезпечили їм дальший розвиток по лінії глибокого засвоєння досягнень сучасного малярства без поверховності та верхоглядства.

Рівчак

Вже в Німеччині молоді майстри уважно працюють над композицією, технікою рисунку та серйозно вивчають малярську техніку, багато уваги присвячують викінченості та фактурній зробленості своїх робіт.

Вже два роки Глущенко та Бабій працюють в Парижі. Ця переміна місця не могла не відбитися на їх художній праці.

Бабій

Портрет студента

Живість відношення до гострих проблем сучасного мистецтва, властивості їхні, що були визначені раніш — все це забезпечило їм певний успіх та опанування майстерства сучасного малярського Парижу.

В цьому періоді їх праці відзначилася різноманітність вдачі кожного — т. Глущенко зразу ж відбив на своїх роботах характерні риси „паризької школи“, тоді як Бабій піддається цим впливам лише поступово.

Це добре видно і з фотографій їхніх робіт. Особлива вдача тов. Глущенко, живе реагування на всі явища художнього життя Парижу, виявилось і в тому,

Глущенко

Маніфестація

що не дивлячись на порівнюючи короткий час перебування в Парижі, він набув уже певної популярності завдяки систематичним виступам на різних виставках не лише Парижу, а й Італії, де він улаштував власну виставку.

Брав участь Глущенко зі своїми працями і на останній виставці Салону Незалежних (відбиток однієї з них тут подається — „Рівчак“).

Тов. Бабій так само демонструє часто свої роботи, на останній виставці Салону Незалежних були і його речі.

Молодість, здібність та вірна ідеологічна установка в роботі товаришів забезпечать їм надалі набуття майстерства, накопленого малярським Парижем, та дасть нам добрих майстрів.

В. Седляр

* * *

Вітер весняний співає
Пісню свою золоту...
Вітроньку! Тихше! Благаю!
Яблуні білі в цвіту...

Не розвивай їх, не треба!
Знаєш ти казку життя?
Тут десь кінчається небо
І починаюся я

Казку громів і блакиті...
Тихо на зустріч іду...
Хочу по новому жити!
Яблуні білі в цвіту..

Птицею хочу зробитись,
Білим, німим пелюстком,
Хочу.. комусь-то приснитись
Легким і радісним сном...

Вітер весняний колише
Віття прозоре в саду..
Вітроньку! Любий мій! Тихше!
Яблуні білі в цвіту...

Ладя Могилянська

Бабій

Портрет дружини

ПРИМОРСЬКІ ЗАПОВІДНИКИ

Стаття М. Десятової—Шостенко

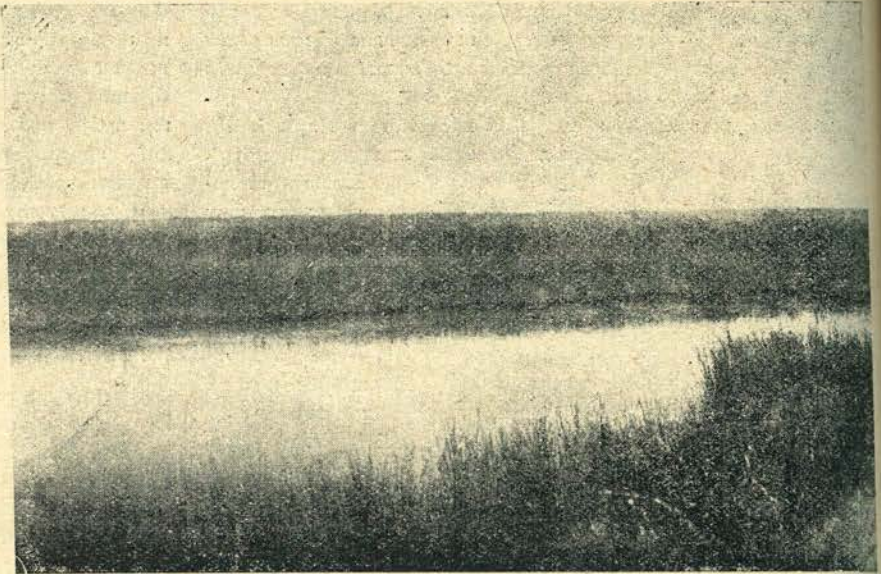
„Вважаючи на важливе значіння для народного господарства охорони природи узбережжя Чорного та Озовського морів, ... оголосити державними приморськими заповідниками такі території“ (Постанова Раднаркому УСРР 1927 року).

ВСТАНОВЛЕННЯ на Україні приморських заповідників—факт величезної ваги з наукового й громадського погляду. Це визначає хоронення в їхньому природньому, первісному вигляді пам'ятників природи, можливість всебічного вивчення живої історії розвитку природи даного району. Бо оголосити будь яку територію за заповідну, значить вилучити її з усіх форм господарського користування, що могли б порушити природній, незайманий образ її. В такому „заповідникові“, що його оберігає закон, природнім способом, врятована від впливу технічних удосконалень, розвиватиметься різна рослинність, нормально йтимуть процеси утворення ґрунту і весь тваринний світ знайде тут притулок і житиме за своїми законами, рахуючись з вимогами інстинкту серед рівних, борючись за життя і не боючись пострілу мисливця чи волока рибалки.

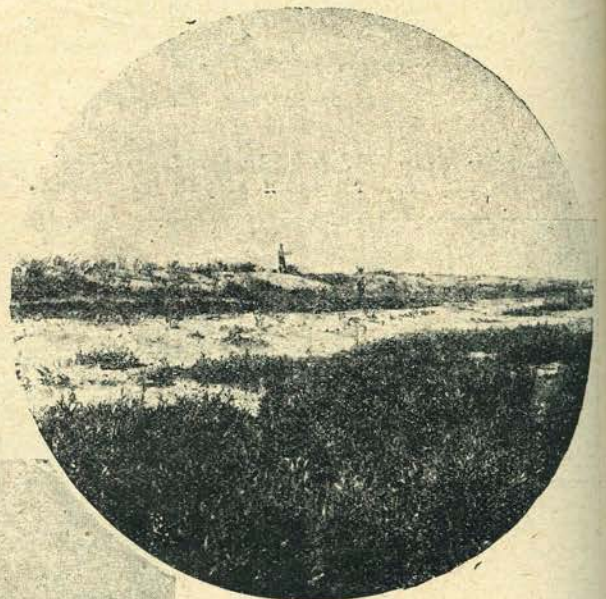
Ось чому організація приморських заповідників—цінний здобуток для науки. Вчені, а зокрема українські вчені, дістають тепер змогу вивчати флору і фауну величезного району в їхніх природніх умовах. Звичайно, виникне питання про кошти. Та оскільки уряд УСРР визнав за можливе звернутися до української науки зі своїм надзвичайно цінним даром, то він знайде кошти для дальших робіт, бо справи з заповідником не можна робити лише на половину.

Вузкою, не суцільною стрічкою тягнеться вздовж північного берега північно-західної частини Чорного моря і півн. берега Озовського моря від Очакова до Маріуполя смуга солонців, солонцюватих ґрунтів і намитних пісків. Вона ж захоплює і де-які острови та півострови цих морей.

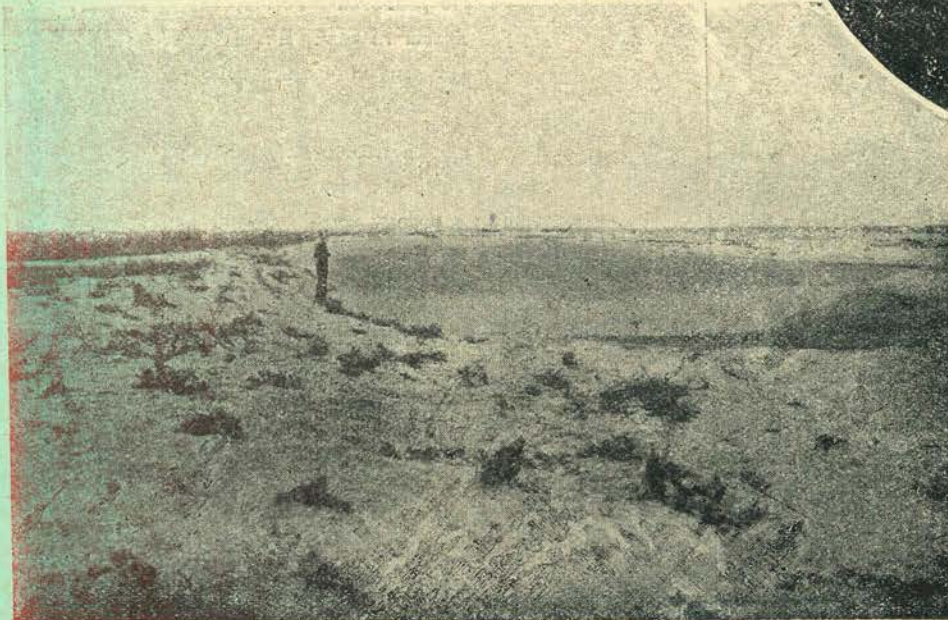
Мальовничі краєвиди стають тут перед очима. Кожна доба року має свою красу, свої фарби, свої кольори. На провесні, коли ледве прокидається степова рослинність приморських полинкових і полиннотравнистих степів, надзвичайно яскраву картину дають червоні тюльпани на о. Чурюці. Мертві в цю добу року плями солончаків, що бік

Навколо солоних озер яскраво-зелена тсіна осок і ситнягів, а між озерами широкі ділянки густих трав, де водяться птахи. Тут тяжко навіть пройти, щоб не наступити на гніздо та не роздушити яєць.

Густі трави серед пісків

Сліпуче-білі вали, складені з черепашок, чергуються з блакитними солоними озерами

у бік прилягають до степу. Вони лежать білими від вицвітів соли лисинами, їхня головна рослинність спить. Та трохи далі б'ється, кипить життя. По глинястих берегах, що сторч підіймаються над морем, мостять свої гнізда тисячі птахів.

В червоній глині круч, над блискучою блакиттю моря, з безугавним гомоном ворухиться птаство. Воно робить тут собі міцне житло. Ще більше пошвавлення вносять тимчасові гості островів. Величезні пташині каранани з'являються в певні періоди на весні з півдня. Ця частина узбережжя—перша зупинка далеких мандрівників після тяжкого перельоту над морем. Живими трупами падають пернаті мандрівники на першу тверду землю після довгого перельоту. Безжалісні браконьєри про

руками збирають їх у торби. Лише ті, кому щастить урятуватися від рук хижака-ловика, після короткого відпочинку, знову підіймаються вгору, летять на суходіл, аж до відкритого океану, простуючи далі від Мурману до гирла Оби. Кого тільки тут не бачимо ми: вальдшнепи, перепелиці, качки, гуси і багато, багато іншого птаства.

Чудові, береги Сівашу зі смугою ствердлої соли. Її кришталі горять на сонці, відблискують зеленими, червоними, синіми огнями. Місцями це солоне намисто переривається блискучою зеленню солянок, що виступають, міцними кушниками збігає до самітних вод Сівашу, тихих і густо-солоних. Там, на горі в степу повільно ходять важкі черепахи, повітря повне гіркуватого бадьорого запаху полиню. Середина літа—пора найповнішого розквіту життя кіс і островів.

Чудова картина відкривається, коли в яскравий сонячний день під'їздити на вітряному човні. Сліпуче-білі вузькі вали і горбки, складені з черепашок, чергуються з блакитними солоними озерами і зовсім голими берегами. Маленькі ящурки безгучно вислизають спід ніг.

Далі вглиб коси краєвид міняється. Навколо солоних озер яскраво-зелена стіна осок і ситнягів, між озерами широкі цілини гу-

Великі куці надмореника, буркуну, дикої люцерни, льону вимальовуються на тлі білих черепашок

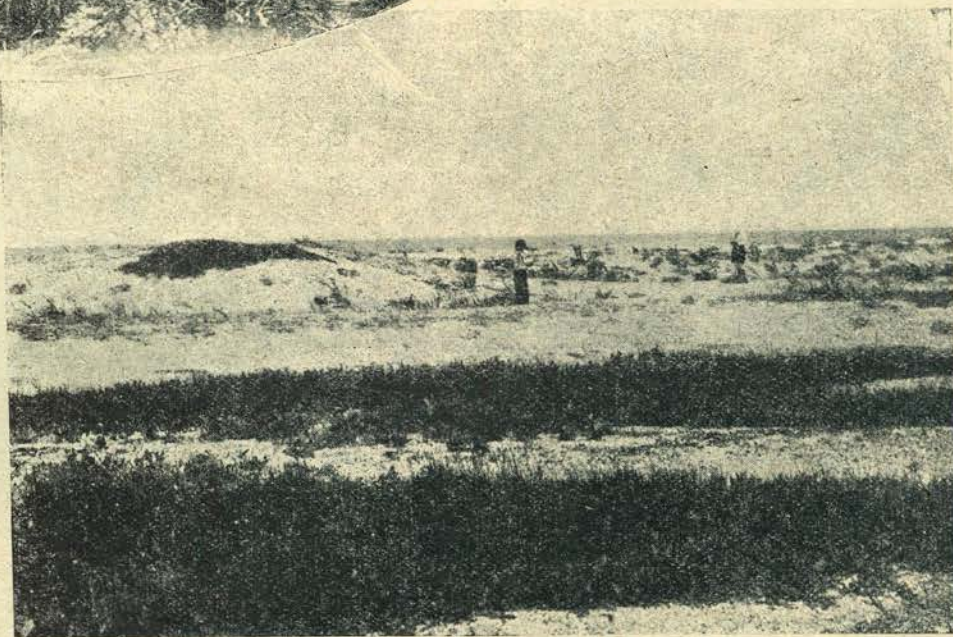

Довгими смугами тягнуться зарості скумпії; диких груш і терну

стих трав, а на кожному молі гнізда птахів, повні яєць. Моментами важко пройти, щоб ногою при всій обережності не наступити на гніздо, не роздушити яєць. Схвильовані птахи з криком кружать коло вас, густою хмарою, мало не зачіпають крильми, вони жемуть вас геть, далі від своїх гнізд.

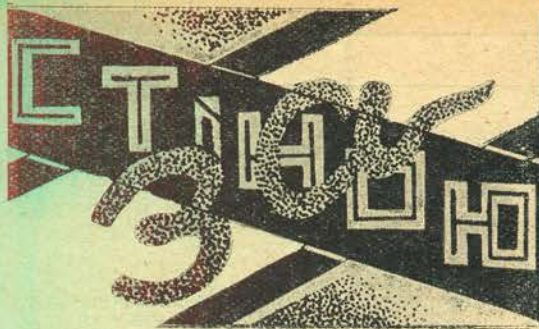
Бувають дні, коли пташиний зойк висить над островами й косами. До берегів причалюють великі човни й починається вакханалія дикого хижацького збирання яєць. Човни вщерть наповнюються яйцями, вони покриваються кров'ю майже готових зародків, золотом жовтків. Все це несуть і везуть на суходіл, на кустарні миловарні—ось з яких яєць варять яечне мило.

І все ж, не вважаючи на розор, що його чинить людина, птахи і далі держаться цієї смуги, останньої зупинки перед перельотом за море.

Деякі з горбків неначе шапкою вкриті кузьминою травою або плямами обрісників і моху

Цінність кіс і островів, що увійшли в склад заповідників, величезна й важлива. Раз зруйнованих природних пам'яток природи не можна вже штучно відбудувати. Тим паче не можна утворити в примусовому порядку станції для перелітних птахів, для їхнього зимовища. Через те що до Приморських Заповідників ми повинні виявити максимум уваги і дбайливості, негайно вжити заходів до належної охорони їх від хижацького полювання і ловів, всебічно використати їх для різних наукових праць. Треба твердо пам'ятати, що територія заповідника—один з небагатьох у нас куточків землі, що зберіглися в їхньому первісному природньому вигляді.

Нарис Г. Р.

ПАН ТВАРДОВСЬКИЙ, господар малого Януша, мав книжок багато, та розуму мало: книжками собак дратував. А Януш малий гусей пас та з охотою читав те, що викидалося на смітник. Так і минало дитинство між гусей та свиней, по баштанах із собакою та дідом старезним, блукаючи очима по рядках сторінок собаками пошматованих коштовних книжок з бібліотеки пана Твардовського. А коли виріс, у „люди“ вибився, став сам книжки писати,—не забув за братів та сестер своїх: не тільки писаним словом змагався зі злом соціальним,—не одне серце злидарів починало битися чіткіше від горячих слів Янушевих промов; не одна пара очей прикипала до рядків прокламацій, що їх Януш із купкою товаришів складав ночами тривожними; не раз стояв і на чолі страйку.

Давно це було. Вже сімнадцять таких довгих місяців минуло з того часу, як Януш Тарчинський опинився у в'язниці: таки привабила когось кругленька нагорода,—в 100.000 оцінували свободу Янушеву.

Давно це було. Спершу зима... Потім садки цвіли... Потім пломеніли дерева стиглими плодами... Далі жовтіло листя, килимами встеляло водою збряклу землю... І от знову снігу біла рядовина... Зрідка викликали до слідчого й тоді щиколотки рук затерпали в кайданах. А суду все не було...

З роспачи, з нестями жбурляв стільчиком у двері, тував кулаками по спинці гукаючи на товариша і довго потім прислухався,—мовчала сумжна камера.

Часто відчинялася брама в'язниці приймаючи у вокість свою непокірних

Клара—арт. Отава

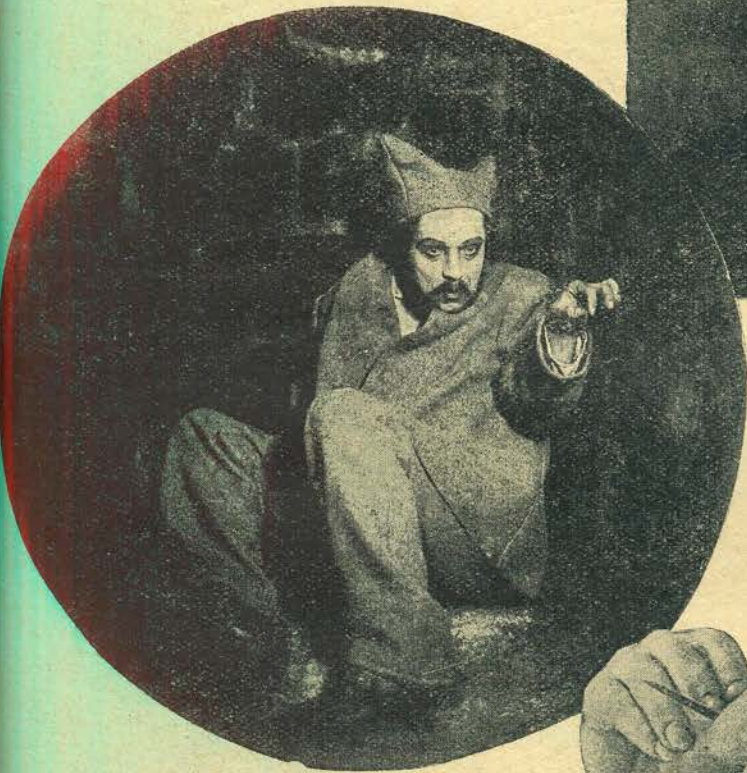
Марта—(арт. Дю:іметьєр) та Клара

бунтівників. Входили й не поверталися люди. Входили люди з найменнями й призвищами і в сірих стінах оберталися на мертві номери.

У сьогодні прочинилася брама, а в цейхаузі поруч янушевої одіжи повісили одіж жіночу й націпили ярлика „№ 678“. Це був № сумешної з янушевою камери і тому сьогодні він почув у відповідь на свій гиклик неспівне тихе стукотіння. Швидко навчився його новий товариш, Клара Слатвинська, тюрмної абетки й розповідав про себе, про своє дитинство, про свою роботу.

І Клара не раз слідувала крізь вовчок камери за Янушем, що йшов на прогулянку. Раніш вона знала його, як письменника й соціяліста. Тепер вона бачила його постать обличчя. В почуття до людини врізалось почуття жінки. Проходили дні, стінка швидко говорила, один склад не раз заміняв слово, одного слова досить було замість цілої фрази. А коли в'язниця офіційно спала, вони марили волею, минулим, марили один одним. Але незабаром Януш знову опинився сам вночі Клару кудись вивезли і тільки у вухах ще туркоділа нашвидку вистукана й недостукана, рвучка фраза: „мій... мій... рідн...“ Швидко відбувся суд.—15 років,—сказали судді і втомлюючі дні блукання по етапах та тюрмах кінчилися в одиночці.

А тим часом Януш утік з одиночки й опинився на курорті де конала Клара з сухот і любови. В готелі, куди одвіз авто, він вичитав таке рідне й дороге йому призвище „Слатвинська“ тільки ім'я не Клара,— а Марта. Сталася помилка і так народилась любов до Марти. А Марта шукала пригод і чоловіка... Клара мовчки слідувала за їх щастям і поволі сходила кров'ю... Лише одного разу рука потяглася до стінки і Януш знову почув:—Мій... Мій... рідн... Це було тоді, коли оддала йому пакета.

— Мій дарунок на ваше весілля... Коли буде дуже важко—зачитаєте—так сказала Клара. Клару ховали на світанку, щоб не наводити суму на курорт. Згодом Януш і Марта святкували своє весілля. Прошли перші місяці спільного життя. Сталося так, що Марта не обідала вд ма. Вона просила надіслати їй служницею сукню і віяло. І тоді в шухляді Януш знайшов забутого пакета.

Ця картина—досить рідкий випадок у нашій кінематографії, коли режисер ставить картину за своїм власним сценарієм. А Бучма написав сценарій і він же разом з О. Перечудою ставить на Одеській кіно-фабриці цю картину, виконуючи разом з тим і головну роль в фільмі. Оператар фільму Станке. Художник-архітект Байзенгерц та Суворов.

Вгорі—Януш—арт. Бучма. Вниз у—юрист—арт. Кошевичий К.

Василь КІНЬ У ПОВІТРІ Чечвянський

(Гумореска)

ОЦЕ КОЛИСЬ—у вечорі. Приймаю радіо-слухачівську позу... З цього ви робите висновок, що в мене в квартирі єсть радіо. Правильно—не помилились. Бо я така ж ненормальна людина, як і ви, як і решта.

Приймаю, значить, радіо-слухачівську позу—лягаю просто на ліжку, стискую голову залізним обручем, уші навантажую навушниками, кричу на сина, щоб замовк і слухаю.

— Алло! Алло! Говорить Харківська радіо-мовна станція Наркомосу України на хвилі в 477 метрів!

Це зрозуміло.

— Алло! Алло! Балакучіо Харковенчіо радіо-моуєнчіо штанці Наркомпросіо України іні чіо—чіо—чіо метрів!

Це на есперанто. Кажуть, ніби есперантисти розуміють. Можливо.

— Зараз почнеться перший в світі шаховий матч по радіо між Харковом і Київом! За Київ грають маестри: Богатирчук, Раузер, Погребський, Грінберг, Поляк, за Харків маестри: Альохин, Григоренко, Ойстрах, Порт і Янушпольський.

— Київ робить перший хід: d2—d4! Харків: e7—e6!! Черговий хід Київа о 6 годині 15 хвилин!!

— Алло! Алло! Київ, Київ!! Слухайте нас!! e7—e6! e7—e6!! І пішло! І поїхало...

Ви ж розумієте, що це значить? До чого ми доскочили?

Столиця України—Харків перший у світі ініціатор шахової гри по радіо. Харків—перший у світі поліз у міжпланетні простори з кіньми, слонами, ферзями і пішаками! Перший у світі

Хіба це не красиво?! Хіба це не заслуга?!

Хіба це не наштовкне тих, що влаштовують матч на всесвітнє першество між Альохиним і Капабланкою зробити так, що шахісти всього світу будуть стежити за грою найкращих шахістів і за хвилину знатимуть про кожен хід.

Пристосувати радіо до шахів, до однієї з найкультурніших розваг людства—це прекрасна ідея.

І Харкову і харківським шахістам, першим піонерам в цьому ділі—честь і слава!

Ініціатива їхня не загине—я певен у тому.

Я також певен і в тому, що пробіжить де який час, ну—місяць два, рік—не важно, надавлю я відповідну кнопку своєї домашньої радіо-станції, намацяю Кубу, намацяю жилкоп, де мешкає Капабланка, та:

— Доброго здоров'я, Рауль Хозовичу! Живенькі, здоровенькі?! Може вшкваримо з вами дебют еспанських пішаків? Що, згода?! Прекрасно! Ваш ход? d2—d4? Гарзд! А я піду коником!.. Я, знаєте, коником! Коником воно спокійней. Я в таких випадках крию завжди коником...

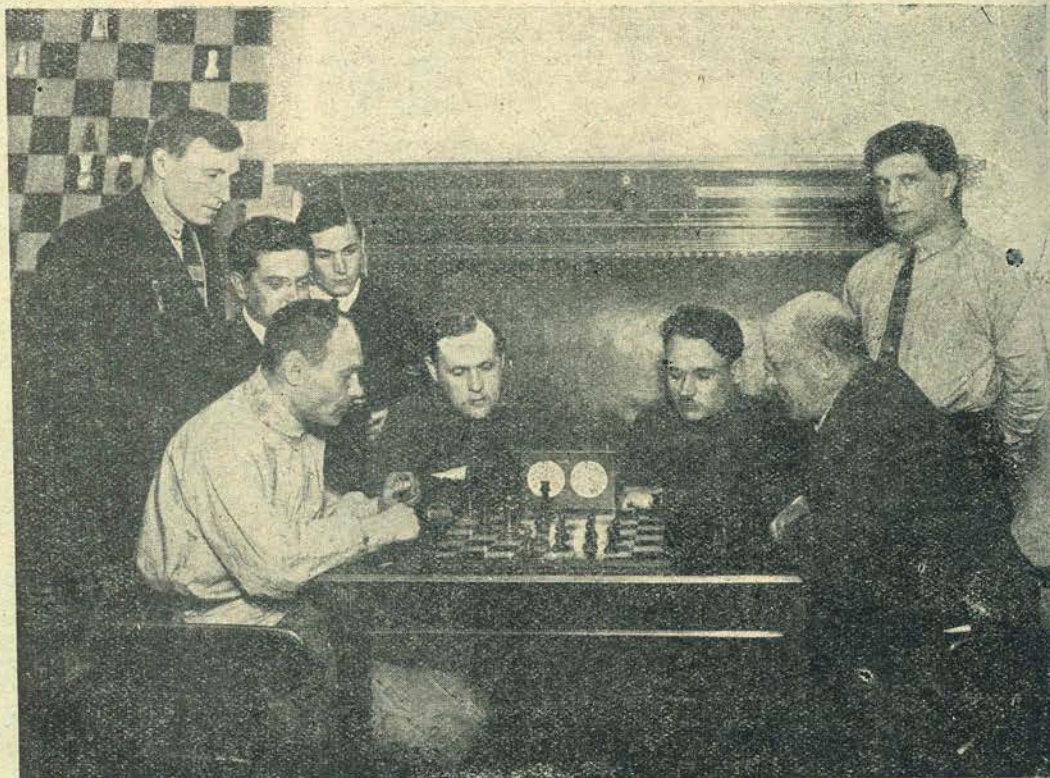
Отака може бути штука.

Хто виграє, хто програє, —цього звичайно наперед не скажеш, всяко буває, але пограти—пограємо.

ДО ПЕРШОГО ШАХОВОГО МАТЧУ ПО РАДІО

Шахова дошка на будинковій радіомовній станції Наркомосу України. Харків, 2-й Радянський пр. № 2

Харківські шахісти, що грали перший шаховий матч через радіо в Київом. Сидять за столом (зліва): Порт, Альохин, Григоренко, Янушпольський. Стоїть (справа) Ойстрах

КОНКУРС

ЖУРНАЛА

„ВСЕСВІТ“ НА ОПОВІДАННЯ

Для зміцнення звязку з читачами і для допомоги створенню оповідання журнального типу, редакція журналу „Всесвіт“ оголошує конкурс на краще журнальне оповідання.

Умови конкурсу такі: 1) Письменники мусять надіслати свої твори не пізніше 1-го серпня 1927 р. На оповіданнях ставити напис „На конкурс“, підписувати девізом, а прізвище подавати в закритому конверті.

Розмір оповідання $1\frac{1}{3}$ — $1\frac{1}{2}$ друкованого аркуша. Оповідання повинні бути передруковані на машинці, або чисто переписані на одній боці аркуша. Темою до оповідання можна брати нашу сучасність і минувшину, а також і фантастику, аби зміст відповідав сучасним ідеологічним вимогам.

2) Приймаються оповідання тільки написані українською мовою.

3) Конкурс провадиться так: Редакція одбирає з присланих на конкурс оповідань найкращі. Друкується вони в порядку під номером, а потім, коли перейдуть через

журнал усі, читачам розсилається листівка, щоб читач написав, яке з оповідань йому найбільше до вподоби. Премії розподіляються за числом ухвальних відгуків на оповідання.

4) За всі видруковані оповідання автори одержують по 50 крб. гонорару.

5) Премії встановлено такі: Перша—250 крб., друга—125 і третя—75 крб.

6) Прізвища всіх авторів, що брали участь у конкурсі й чий оповідання було видруковано під №№, після скінчення конкурсу буде оголошено.

7) Твори авторів, чийх творів не буде ухвалено на конкурс, але їх можна видрукувати у „Всесвіті“, можуть бути видруковані на загальних умовах за згодою авторів. Оповідання, не використані в журналі, буде знищено.

8) Прислани після 1 серпня 1927 року оповідання перейдуть у портфель редакції в звичайному порядку, а в конкурсі участі не братимуть.

НЕСМЫВАЕМАЯ ЖИДКАЯ КРАСКА для БРОВЕЙ, РЕСНИЦ, ::: ВОЛОС и УСОВ ::: ХНА-БАСМОЛЬ

Провизора М. ЛИПЕЦ.

Моментально окрашивает в любой цвет, ничем не отличающийся от натурального. Не пачкает лица и платья. **Безвредна. Разрешена** Мосздравотделом. **Способ применения прост.** Высылается почтой наложен. плат. При выписке нескольких флаконов за пересылку не платят. Цена кор. на год—2р. 50 к. полугод.—1р. 50 к. Краска для волос—3 р.

ВНИМАНИЕ требуйте компактную пудру всех цветов пунш-брюнет, рашель № 1 и № 2, загар № 1 № 2, натюрель розовая и белая. **Цена коробки 1 руб.** Москва, 34, Гагаринский пер. д. № 29, кв. 36/11. Провизор М. ЛИПЕЦ.

ИЗБАВИТЬСЯ!!

НАВСЕГДА
ОТ МОЗОЛЕЙ, БОРОДАВОК и
ПОТА

МОМЕНТАЛЬНО
ОТ КРЫС, МЫШЕЙ, КЛОПОВ
ТАРАКАНОВ и др. ПАЗАРИТОВ

может каждый только
продуктами Л. ГЛИНА.

- № 2. „Эксель“ уничтожает мозоли и бородавки с корнем безвозвратно 2 р. — к.
- № 4. „Javol“—радикальн. средство от пота 1 р. 90 к.
- № 1. „Клопин“ — уничтожает клопов в 15 мин. 1 р. 75 к.
- „Клопин“—тройной размер 3 р. 50 к.
- № 6. „Тараканон“—истребляет тараканов в сутки 2 р. — к.
- „Тараканон“—двойн. размер. 3 р. — к.
- № 5. „Крысомор“—радик. истребляет крыс и мышей 2 р. 50 к.
- № 7. „Антипаразит“ — идеальное средство от вшей и блох. . . 1 р. 50 к.

Цены указаны с упаковкой и пересылкой

Качество продукто гарантировано. Заказы высылаются немедленно по получении их стоимости.

АДРЕС: Москва, Мясницкая, Кривоколенный пер., № 1. И. Е. ТОЛЬЦ.

АМЕРИКАНСКАЯ ПРОМЫШЛЕННАЯ КОНЦЕССИЯ

А. Ю. ГАММЕР

Москва

НАШИ КАРАНДАШИ
ПРОДАЮТСЯ
ВЕЗДЕ

НАСТОЯЩИМ ИЗВЕЩАЕТ,

ЧТО ЕЮ ВЫПУЩЕНЫ **КАРАНДАШИ** черные, химич. и цветные

не уступающие по своему качеству лучшим заграничным карандашам

Карандаши изготовляются из загранич. сырья лучшими загр. специалистами

ОБРАТИТЕ ВНИМАНИЕ НА НАШИ МАРКИ:

- № 2255 „АТЛАС“ химическ. копировальн.
- № 1520 „ЭСПИРАНТО“ „ „
- № 1000 „СТАНДАРТ“ „ „
- № 880 „КОПНИНГ“ „ „
- № 4044 „САТУРН“ „ „
- № 600 „ДЕССИН“ черные
- № 200 „СТАНДАРТ“ „ „
- № 900 Каранд. цвет. 1/2 красн. и 1/2 синий
- № 751-752 „DIAMANT“ „ химическ.

В
У
Ф
К
У

ВСЕУКРАЇНСЬКЕ
ФОТО-КІНО-УПРАВЛІННЯ

В
У
Ф
К
У

НАЙБЛИЖЧИЙ ВИПУСК
ОДЕСЬКОЇ КІНО-ФАБРИКИ
ВЕЛИКИЙ ХУДОЖНІЙ ФІЛЬМ

ЗА СТІНОЮ

Сценарій— А. БУЧМИ
Режисери— А. БУЧМА
та О. ПЕРЕГУДА
Оператор— СТАНКЕ

В головн. ролях: арт. А. БУЧМА,
К. КОШЕВСЬКИЙ, П. ОТАВА,
ДЮСІМЕТЬЕР та інші.